

ТРИЗУБ - ЦЕ УКРАЇНА

ВВАЖАЮТЬ УЧАСНИКИ ФОРУМУ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ДІАСПОРИ

З 21 по 26 серпня цього року в місті Дніпро з ініціативи Світового конгресу українських молодіжних організацій, за активної підтримки Міністерства молоді та спорту України, міського голови Дніпра Бориса Філатова, Дніпровської обласної державної адміністрації, Дніпровської обласної ради, Дніпровської міської ради та міжфракційного депутатського об'єднання «Співпраця: Україна-Діаспора» відбувся грандіозний щорічний Форум української молоді діаспори «Дніпро 2017».

1000 представників місцевої української молоді та діаспори з 30 країн світу впродовж тижня презентували свою діяльність, налагоджували партнерство для подальшої співпраці в грантових проектах та підписали близько 30 угод про співпрацю.

У рамках урочистостей з нагоди Дня незалежності України учасники форуму брали активну участь в офіційних державних заходах, долучились до підведення підсумків реалізованого в 50 країнах світу міжнародного флешмобу «Тризуб – це Україна» та привітали у

прямому ефірі в різних країнах світу всіх українців з Днем незалежності.

«До цієї акції приєдналася українська діаспора. А загалом люди в 50 країнах світу виходили на вулиці з українською символікою, а саме – з тризубом. В Україні цей флешмоб підтримали народні депутати, міністерства, обласні та міські адміністрації. Тож ми вирішили: якщо наразі до Дніпра приїхали українці з 30 країн світу, це чудова нагода завершити флешмоб саме тут», – сказав депутат Верховної Ради України, голова міжфракційного об'єднання депутатів

«Співпраця: Україна – діаспора» Дмитро Лубінець.

Запам'ятався всім учасникам, гостям та жителям Дніпра й рекордний для України 23-х метровий національний стяг, розмальований петриківським орнаментом. Рекорд зафіксували представники Книги рекордів України та запропонували ініціаторам замахнутися і на рекорд Гіннеса. Величезне шовкове полотно підготували заздалегідь. Майбутній прапор-рекордсмен простояв просто неба цілу ніч. Розмальовувати полотно почали о 8 ранку. За три години роботи до акції долучилися понад тисячу містян. До них приєдналися й учасники Форуму української молоді діаспори.

«Такі заходи потрібні для зміцнення позитивного іміджу України у світі, а також для консолідації світового українства. Петриківський розпис – це український бренд. І українці за кордоном цим пишаються», – сказав президент Світового конгресу українських молодіжних організацій, очільник Україно-сербської

торгово-промислової палати Мирослав Гочак.

Ініціативу проведення форуму талановитої молоді з України й діаспори підтримали почесні гості з різних країн світу – Держсекретар Міністерства з питань демографії, сім'ї, молоді та соціалітики Республіки Хорватія Марін Стрмота, Надзвичайний і Повноважний Посол республіки Македонія в Україні Столе Змейкоскі, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Сербія в Україні Раде Булатович, представник Посольства Афганістану Юзеф Шинварі, представниця української громади в Угорському парламенті, Перший заступник президента СКУ, президент ЄКУ Ярослава Хортяні, заступник президента СКУ Валерій Семененко, президент Іспано-Української Торгової Палати для розвитку Михайло Петруняк, представник Союзу русинів-українців Словацької Республіки Віктор Бандурчин та багато інших. Серед українських почесних гостей свою вагому підтримку на-

дали та особисто взяли участь у форумі Міністр молоді та спорту України Ігор Жданов, голова міжфракційного об'єднання депутатів Верховної ради України «Співпраця: Україна-Діаспора» Дмитро Лубінець, заступник міністра молоді та спорту України Олександр Ярема, Державний секретар міністерства інформаційної політики України Артем Біденко та депутат Верховної ради України Олег Барна.

Під час форуму учасники з України та закордону згенерували багато цікавих ідей, заходів, проектів, що в майбутньому дасть можливість ґрунтовніше формувати позитивний імідж України у світі, налагоджувати тісну співпрацю з різними світовими інституціями, розвивати та підсилювати діяльність світового українства, а також надавати різновекторну допомогу в зону АТО.

Використані матеріали
<http://uainworld.com/>

ФЕСТИВАЛІ

УКРАЇНСЬКІ «ЛИТАВРИ»

звучали білоруською, польською, чеською, болгарською, в'єтнамською, грузинською, вірменською, китайською мовами

кою, Корюківкою та Седневом.

За задумом автора ідеї й організатора, випускниці Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, письменниці й поетки Тетяни Винник, саме бійці духового фронту мають боротися за душу кожного громадянина і привести нас до перемоги над агресором.

ДАНИНА УКРАЇНИ
 що бореться на двадцятиградуснім морозі
 горда душа козацька борецька
 успішно!

Чим більше сили супроти
 тим більше сили за
 за волю, за відкритий світ
 вдалині від кайданів тіла і думки
 тримайтеся
 переможе!

Уже вдруге на Чернігівщині відбувся Міжнародний фестиваль інтеграції слова в сучасному арт-просторі «Lytavry». Як і торік він стартував у Чернігові й завершився в Ніжині. Але цієї осені український культурний простір, підтриманий чиновниками й громадськістю, розширився Куликів-

Такими зворушливими рядками звернулася до друзів в Україні, перебуваючи в Америці, польська поетка й перекладачка, співачка Божена Боба-Дига в січні 2014 року. Їх переклала українською мовою Катерина Девдера для збірки «Завтра. Сьогодні. Вчора», яку разом із Боженою презентував на фес-

тивалі перекладач інших її поезій, перший заступник голови Національної спілки письменників України Віктор Мельник. «Якби я не знав Божену, – сказав він, – я б подумав, що цей заклик написав хтось із українських патріотів. Авторка належить до більшості польських інтелектуалів, які за висловом відомого режисера Кшиштофа Зануссі, поважають великий сусідній народ і готові вибачитися перед ним».

Сучасну польську літературу представляв і старший за віком Войцех Пестка, чаруючи нас поезією про кохання.

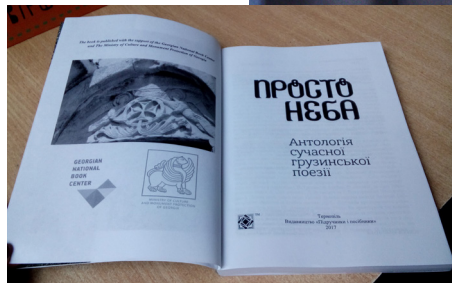
Їх твори з дарчими побажаннями а також болгарських авторок Бойки Драгомیرهцької й Анжели Димчевої в перекладах Віктора Мельника поповнили бібліотеку Гоголівського вишу.

Польським, болгарським й українським словом насолоджувалися студенти-філологи, які вивчають ще й польську мову. А історики, філологи й політологи вслухалися в милозвучну білоруську. Аксана Спринчан, Яраш Малішевський разом з донькою Альжбетою Малішевською-Спринчан дарували нам музично-літературний перформанс «Кохання в гармонії поезії й музики».

Українські «Литаври» звучали мовами світу, виказуючи йому наш сьогоднішній і вчорашній біль.

...вірш яким кричу тому що можу
тільки це робити тільки це
вірш який роботу робить Боже
а тоді роздряпує лице
зведене судомою до кості
вірш приймаю з болем як удар
вірш ненадлий вірш у високості
йду з ним як рахила в бабин яр
Так сповідувалася Маріанна Кіяновська новою збіркою
«Бабин Яр. Голосами».

Разом із випускницею нашого університету Оленою Степаненко вони презентували свої поетичні твори читан-

ням-тандемом «Радість міфотворення».

Студенти факультету психології та соціальної роботи вперше чули в'єтнамську мову в прочитанні поетки До Тхі Хоа Лі. Гарний переклад зробила Тетяни Винник.

Ми сподіваємося на захід
Під тінню, у сутінках вечора
Наслухаємо – кожен окремо –
Ритми простору,
Що кличе завчасно Світанок!
Ми сподіваємося на час,
Опираємося на глибинну пам'ять.
Казкові річки дитинства зникнуть,
Минуле щезає, а майбутнє кличе!
Весняна свіжість умиває природу
І листя, і вітри, і сонячне світло.
Назавжди в глибинах мого ества
Кожен день життя перегортаючи.

Емоційний співробітник наукової бібліотеки при Львівському Національному Університеті ім. І.Франка Анушаван Месропян підкорив жіночу половину аудиторії перекладами з вірменської Сона Вана, Бориса Єгіазаряна, Заграта (Зарега Ялтизцяна), Армена Саргсяна.

Вдруге бере участь у фестивалі студент із Тайваню Чуан Юнг Гао, який за цей час практично вивчив українську мову й перекладає китайську прозу й поезію.

На скільки український світогляд близький до грузинського знає Наталія Трохим. Її майстерні переклади Маріам Циклаурі та Зази Кошадзе вражають проникливістю та точністю передачі почуттів автора. Перекладачка також презентувала свої вірші.

Творчий доробок учасників фестивалю опублікований в альманасі «Литаври».

(Вл. інф.)

На фото:

Войцех Пестка, Божена Боба-Дига, Віктор Мельник;
письменники Олександр Забарний і Володимир Цибулько;
перформанс Яраша Малішевського

НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ в міжнародному вимірі

Венгожево — місто в північно-східній Польщі, адміністративний центр Венгожевського повіту Вармінсько-Мазурського воєводства. Воно відоме багаточисельним туристам і гостям з усього світу як край тисячі озер.

Влітку в цьому красивому озерному краї відбувся черговий XXII Міжнародний молодіжний фестиваль національних меншин. Організатор — ансамбль народного танцю «Черемош» та його художній керівник Володимир Денека.

Це грандіозна, масштабна культурно-мистецька подія, до участі в якій долучились 11 творчих танцювальних та фольклорних колективів із 7 країн Європи: Польщі, України, Естонії, Словенії, Сербії, Грузії, Білорусі. Загальна кількість учасників перевищила 400 чоловік. Естонську делегацію цього разу представили члени українських громад з міст Сілламая, Валга і Тапа на чолі з організатором поїздки, керівником земляцтва «Водограй» Ларисою Житник. Фестиваль за традицією почався урочистою

ходом містом до головної сцени в його центрі, де чекала привітна, активна, гостинна публіка! У дводенному марафоні глядачі побачили унікальну програму, що відтворювала характерні особливості народної танцювальної, співочої, музичної культури різних народів.

Талановита молодь семи країн Європи ще раз підтвердила думку, що основою нації є її народна традиційна культура: мова, костюм, народні ремесла. Саме вони формують почуття родини, нації, країни. Заклучний гала-концерт фестивалю відзначався особливим піднесеним настроєм. Публіка, серед якої було багато польських родин з маленькими дітьми, місцевої діаспори національних меншин, була щирою на аплодисменти й підтримку талановитих артистів. За традицією фестивалю його учасники отримали подарунки від організаторів і багаточисельних спонсорів. Родзинкою фіналу цього разу стало нагородження улюбленця публіки — маленького, темпераментного танцюриста

з грузинського колективу «TSERULI». Він отримав фірмовий велосипед, яким урочисто прокотився сценою під схвальні та емоційні вигуки «BRAVO!».

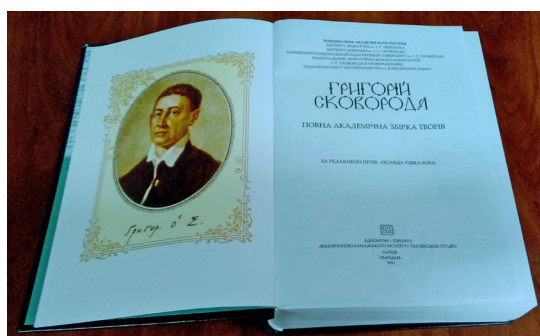
Ведуча концертів Наталія Денека, донька керівника фестивалю, вразила артистів умінням не тільки виразно представити колективи, а й емоційно донести до публіки суть і творчу особливість кожного з них, а ще демонструвала незмінну дружельність і чудове володіння мовою!

Словами важко передати сам дух такого грандіозного заходу, адже за кожним виступом творчого колективу вирував потік емоцій, почуттів, сліз радості. Хочу висловити величезну подяку організаторам, особисто пану Володимирі Денеці, його колективу, родині, а також багаточисельним спонсорам, бо саме вони є першочинниками таких грандіозних культурних подій міжнародного масштабу.

Любов ЛАУР

ВИСТАВКИ

Символ мудрості української

Міністерство освіти й науки України за ініціативою Українського фонду культури заснувало Всеукраїнські Сковородинські навчання «Пізнай себе» для гідного відзначення на всеукраїнському й міжнародному рівнях 2022 року 300-річного ювілею великого українського мислителя-мудреця, педагога, філософа, поета, композитора, музиканта, культурно-освітнього подвижника Григорія Савовича Сковороди (1722–1794) та з метою популяризації його багатогранної духовно-педагогічної спадщини серед освітан,

учнівської, студентської молоді й широкого суспільного загалу.

Навчання спрямовуються на забезпечення основних складових національно-патріотичного виховання відповідно до «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки».

У числі організаторів і Центр гуманітарної співпраці з українською діаспорою Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя. Разом із бібліотекою імені академіка М.О. Лавровського нашого вишу в читальній залі для наукової роботи 5 жовтня, у Всесвітній День учителя, ми відкрили виставку «Григорій Сковорода – символ мудрості української». Її прикрашає повна академічна збірка творів Григорія Сковороди за редакцією Леоніда Ушкалова, видрукувана видавництвом Канадського інституту українознавчих студій в Едмонтоні-Торонто 2011 року. Це подарунок директора ви-

давництва Марка Роберта Стеха, який він зробив під час візиту в Гоголівський виш 2014 року. Книга ілюструє нашу публікацію.

Найдавніший стародрук представлений російськомовним ювілейним виданням 1894 року губернської друкарні Харкова (до 100-річчя від дня смерті Григорія Сковороди) під редакцією професора Багалія. Також рідкісним є московське видання творів 1912 року, яке вийшло в серії «Русские мыслители».

Цікаве дослідження зробив сучасний літературознавець Юрій Барабаш у «Вибраних студіях» про Миколу Гоголя, Тараса Шевченка і Григорія Сковороду.

Надіємось, що 300-річний ювілей спонукає і ніжинських науковців, студентів і магістрантів до пошукової літературознавчої роботи про українського мудреця. З цією метою і підготувала виставку з фондів бібліотеки завідувачка сектору абонементів Людмила Косовських.

(Вл. інф.)

Від студента до професора

Бібліотека Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя представила чергову тематичну виставку з циклу «Видатні постаті в історії Ніжинської вищої школи». Завідувачка сектору абонементів Людмила Косовських назвала її «Від студента до професора» і присвятила 150-річчю від дня народження нашого випускника, викладача, видатного вченого-філолога, історика, фольклориста, етнографа, наукового співробітника ВУАН, члена-кореспондента АН СРСР Володимира Івановича Резанова. Найвизначніші праці Резанова та література про його життєвий і творчий шлях свідчать про великий внесок ученого в розвиток нашого вишу.

Народився Володимир Іванович 28 серпня (9 вересня) 1867 року в селі Любаче Обоянського повіту Курської губернії в дворянській родині. З 1878 по 1886 рік навчався в Курській гімназії. А з 1886 року доля пов'язує його з Ніжином – він вступає в Ніжинський історико-філологічний інститут кн. Безбородька і навчається до 1890 року.

Пропрацювавши кілька років наставником студентів Ніжинської вищої школи, виїздить на деякий час за кордон і в бібліотеках Парижа, Мюнхена, Фрейбурга цікавиться документами з історії російської літератури. Резанов добре орієнтувався в зарубіжних джерелах, тому що знав німецьку, французьку, польську, італійську, чеську, грецьку, латинську та українську мови.

Його учень, відомий літературний критик Іван Кошелівець, писав про нього так: «Мій учитель В. І. Резанов їздив до Парижу слухати лекції знаменитого проф. Сорбонни Лянсона, його листування з німецькими вченими, казали мені, зберігається в архівах Мюнхенського університету, і був він просто європейцем, ніколи своїм європеїзмом не хизуючися».

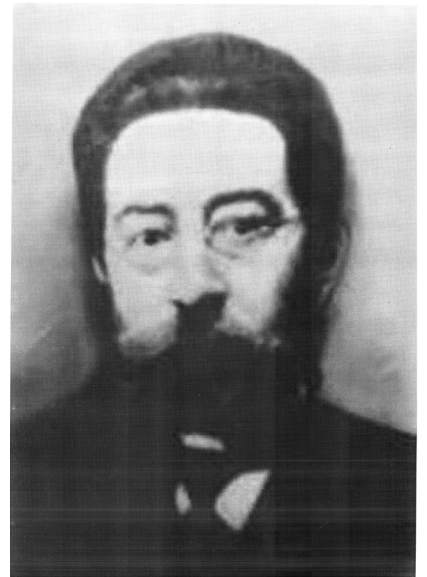
Після захисту 1907 року магістерської дисертації «Із розвідок творів Жуковського» В.І.Резанова призначають екстраординарним професором Ніжинського інституту. Цю роботу Академія наук відзначила премією Л. Толстого.

Видатний учений багато зробив для вивчення історії та

культури України, був одним з ініціаторів створення «Товариства вивчення України», метою якого було збирання та опрацювання матеріалів для формування «Енциклопедії України». Володимир Іванович закликав вивчати мову, літературу, етнографію, історію, культуру України.

Резанов автор близько 70 наукових праць, видав 6 випусків української драматургії періоду феодалізму – «Драма українська. Старовинний театр український». Досліджував творчість Лесі Українки, Тараса Шевченка, Михайла Коцюбинського. За його керівництва літературним гуртком було відзначено 100-ліття з дня народження Миколи Гоголя.

У відділі колекцій бібліотеки нашого вишу зберігається книжковий фонд Володимира Івановича, який налічує понад 700 примірників. Це й прижиттєві видання праць автора, і книги з його приватної книгозбірні, подаровані ніжинській вищій школі. Усі, хто бажає ознайомитися з ними та цікаво особистістю – В.І.Резановим, звертайтеся до працівників читального залу № 1 бібліотеки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Олена ОВДІЄНКО

ЛІТНЯ ШКОЛА

Сучасна демократія з двох боків кордону

На базі історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя працювала міжнародна літня школа «Виклики для сучасної демократії: українське та польське бачення».

Її основна мета полягала в поглибленні українськими та польськими студентами знань щодо загроз для сучасної демократії, формування навичок аналізу політичних процесів шляхом безпосередньої участі у вирішенні поточних і перспективних питань розвитку демократичних засад суспільного життя.

Активними учасниками школи стали студенти спеціальностей «політологія», «міжнародні відносини» та «істо-

рія» з Педагогічного університету імені Комісії народної освіти в Кракові, Варшавського університету, Жешувського державного університету та українських вишів – Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, Київського університету ім. Б. Грінченка, Львівського національного університету ім. І. Франка й Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Такий формат заходу був зініційований кандидатом історичних наук, доцентом кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Юлією Кузьменко, кандидатом історичних наук, доцентом кафедри історії України Максимом Потапенком та магістром

політології, докторантом, викладачем Педагогічного університету в Кракові Матеушем Каміонкою. Ініціативу підтримав деканат історико-юридичного факультету на чолі з Володимиром Мартиненком та кафедри всесвітньої історії і міжнародних відносин, політології, права й філософії, історії України.

Задумане вдалося реалізувати завдяки організаційній та фінансовій підтримці Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя в особі ректора Олександра Самойленка, Ніжинської міської ради та міського голови Анатолія Лінника, Педагогічного університету імені Комісії народної освіти в Кракові в особі ректора Казімежа Ка-

рольчака, депутата обласної ради Андрія Віротченка. Організаційну допомогу літній школі надали Ніжинська районна рада, депутат ВРУ від 209 виборчого округу Олександр Кодола, депутатський корпус Ніжинської міської ради, працівники Гоголівського вишу, Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана Спаського, приватні підприємці.

Цей «десятиденний марафон» проходив у досить швидкому темпі та був наповнений участю українських та польських студентів в інтерактивних лекціях, воркшопах, тренінгах, дискусіях і круглих столах. Їхніми модераторами були 4 доктори наук, професори та близько 20 кандидатів наук Ніжинського державного університету імені

Миколи Гоголя. Це Олександр Бойко, Фелікс Барановський, Сергій Лепявко, Євген Луняк, Лариса Мицик, Петро Моціяка, Максим Потапенко, Олександр Желіба, Олексій Тимошенко, В'ячеслав Циба, Віктор Пашенко, Світлана Тезікова, Іван Кедун, Юрій Давиденко, Матеуш Каміонка, віце-директор Центру польсько-російського діалогу та порозуміння Лукаш Адамський та викладач Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої молоді Катерина Литвин.

Учасники літньої школи ознайомилися з практичною діяльністю української політичної системи під час екскурсії до українського парламенту – Верховної Ради України, практичних занять у

Ніжинській міській раді та Ніжинській районній раді. Вони працювали в місцевих і районних партійних осередках.

У селах Заньки та Кукшин студенти цікавилися думкою сільських голів про децентралізацію влади, відвідали меморіальний музей корифея української сцени, першої народної артистки України Марії Заньковецької, ознайомилися з роботою Кукшинського молочного кооперативу та Кукшинської загальноосвітньої школи I–III ступенів.

Практичним втіленням результатів міжнародної літньої школи стала презентація, захист і публічне обговорення колективних проектів українсько-польськими командами, присвячених викликам і загрозам демократії в сучасному світі.

Завдяки участі в Міжнародній літній школі українські та польські студенти отримали можливість обміну досвідом, налагодили міжнаціональний історико-культурний діалог і залишили в пам'яті незабутні враження. Ми впевнені, що організований захід сприяв зближенню українського та польського народів та подоланню багатьох стереотипів.

Висловлюємо сподівання, що Міжнародна літня школа «Виклики для сучасної демократії: українське та польське бачення» стане традиційною і сприятиме поглибленню співпраці між Ніжинським державним університетом імені Миколи Гоголя та Педагогічним університетом імені Комісії народної освіти в Кракові.

**Володимир МАРТИНЕНКО,
Юлія КУЗЬМЕНКО,
Анна ДОНЕЦЬ**

ПОДОРОЖІ

«Кобзар» у Загребі

Центр співпраці з українською діаспорою в Ніжині має контакти в багатьох країнах світу (Росія, Білорусь, Австралія, Канада тощо), але досі не було встановлено зв'язків з українцями Хорватії. Вирушаючи на початку серпня в Загреб для роботи в Національному архіві та бібліотеках, ми як представники Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя вирішили відвідати одну з українських громад, а саме Українське культурно-просвітне товариство «Кобзар». Його очолює відомий лідер українців у Хорватії, член Президії і заступник Голови Української громади Республіки Хорватії, перший заступник Голови Європейського Конгресу Українців Славко Бурда. За свою подвижницьку громадську роботу пан Славко неодноразово удостоювався високих нагород від Уряду

та Президента Республіки Хорватії, від Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета, Президента України Віктора Ющенка (орден «За заслуги» III ступеня). За люб'язної згоди пана Славка, наша зустріч відбулася 9 серпня в приміщенні товариства «Кобзар» – осерді українського життя в Загребі.

За словами пана Бурди 1903 року його дідусь та бабуса емігрували з Рави Руської (сьогодні Львівська область) до Боснії. Славко Бурда народився 19 листопада 1950 року. Згодом із сім'єю він переїхав до Хорватії. Вже 1983 року пан Славко стає секретарем культурно-просвітнього товариства русинів-українців Загреба, а 1997 року – головою Українського товариства Загреба. Від 1991 до 1998 року – був секретарем, а від 2004 до 2008 року – Головою Союзу русинів і українців Рес-

публіки Хорватії – автохтонної національної меншини, яка в Хорватії існує понад сто двадцять років. Найбільше українців приїхало сюди на початку XX століття, хоча перші переселенці з'явилися ще далекого 1745 року.

Українці в основному переселялися з теперішніх Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей. Русини ж – з Угорщини або нинішнього прикордоння Словаччини та з України (із Земплінського і Шарішського повітів колишньої Австрійської імперії). Русини та українці Загреб, хоча й ідентифікують себе зовсім по-різному, спершу перебували в єдиному товаристві Союзу русинів-українців Загреб, проте після революції 1990-х років у Хорватії все змінилося. Як згадує пан Бурда, коли 1996 року, приймаючи закон про нацменшини, в русинів запитали, чи варто записувати їх окремо від українців, ті відповіли згодою. Причиною тому була необхідність здобуття більшого авторитету і привілеїв поміж іншими нацменшинами Хорватії. Тож нині дане об'єднання іменується культурно-просвітнім товариством українців.

На сьогодні українська меншина не асимілюється, а інтегрується в хорватське суспільство й відчуває захист своїх прав з боку Хорватської держави, хоча повністю їх ще не реалізувала. В українців Хорватії є своя центральна організація, культурні товариства, бібліотека, кафедра української мови й літератури в Загребському університеті, відділення при школах, своя періодика тощо. Після проголошення незалежності України й Хорватії, українці Хорватії встановили тісні контакти з урядовими і неурядовими організаціями України, активно співпрацюють з Посольством України в Хорватії, з Європейським Конгресом Українців і Світовим Конгресом Українців, українською діаспорою регіону (Боснія, Сербія, Словенія, Угорщина).

За даними останнього перепису, що проводився 2011 року, в Хорватії проживає 1,9 тис. русинів, які дотепер зберегли свою оригінальну культуру зі слабкою українською самосвідомістю та 1,8 тис. українців з українською самосвідомістю. Українці Хорватії беруть активну участь в її культурному та політичному житті, більшість із них є греко-католиками, як і сам пан Бурда. Мають українці й одного представника в хорватському парламенті.

Діяльність українців Загреб ще дужче активізувалась в останні роки. Українська спільнота регулярно проводить різноманітні культурні, гуманітарні та протокольні заходи на українську тематику. У 2015 році в Загребі, на вулиці Українській, відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку. Без перебільшення можна сказати, що це сакральне місце для всіх, хто відчуває свої українські корені.

Наші земляки з Хорватії щиро вболівають за сучасними подіями в Україні й поширюють у світі правду про війну на сході. Тим більше, що недавно й сама хорватська земля відчула на собі жорстокість війни з боку сербського агресора. Тому, наголосив Славко Бурда, ми дуже добре розуміємо наших братів і сестер із України. «Від самого початку агресії з усім серцем і душою ми стараємось матеріально й морально (в силу наших можливостей) допомагати Україні». На думку пана Славка, необхідно, щоб світова спільнота зрозуміла й допомогла Україні мирним шляхом повернути окупований Крим та

східні частини Луганської і Донецької областей та інтегрувати їх у цілісну адміністративну територію України. Хорватські українці відправляють допомогу українським військовим, допомагають організовувати реабілітацію поранених, прийом на відпочинок на Адріатичному морі дітей біженців зі сходу України.

Патріотизм пана Славка помітний геть у всьому: і в чудовому володінні українською мовою, й у величезній просвітницькій, культурній, видавничій діяльності, і навіть у тому, як він назвав свого сина, – Сергій, а не Сергей, як це прийнято в хорватів. Показово, що журналіст Сергій Бурда є автором підручника з історії України хорватською мовою.

Від Центру співпраці з українською діаспорою його директор Надія Онищенко передала в дарунок Товариству декілька примірників періодичних видань Центру: газети «Український дім», журнали «Наш український дім», буклет про Ніжин. Із Загреба ми привезли дарунки від пана Славка – примірники чудового часопису «Вісник української громади в Хорватії», буклети про Загреб, книги.

Вже після повернення в Україну отримали від пана Славка електронного листа, в якому прочитали про його участь у важливих українських подіях. «Від 27 до 29 серпня цього року я в складі делегації українців Хорватії перебував у Львові з нагоди 50-річчя Світового конгресу українців. Дні української діаспори організував Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою на чолі з пані Іриною Ключковською. Під час Міжнародної науково-практичної конференції «СКУ – 50 років і далі європейський контекст» обговорювалася проблема посилення українських громад у формуванні громадської думки про Україну в країнах проживання.

Три дні в етнічній батьківщині, насичені різноманітними змістовними програмами, промайнули дуже швидко. Була це нагода зустрітися зі старими друзями, а також пізнати нових. Ми всі цьому раділи, а на урочистій акції «Шана героям», що відбулася в Державному історико-культурному музеї-заповіднику «Личаківський цвинтар», плакали в пошані до молодих загиблих воїнів, які поклали своє життя на вівтар батьківщини».

Петро МОЦІЯКА,

доцент Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя

Ольга МОЦІЯКА,

магістрантка історичного факультету

Славко Бурда, Ольга Моціяка, Петро Моціяка

Римськими слідами Гоголя

Микола Васильович Гоголь дуже любив Італію, особливо Рим. Я про це знала ще будучи студенткою філологічного факультету. Там він прожив з 1837 по 1846 рік, періодично повертаючись до Росії. Вічне місто відіграло величезну роль у світогляді митця. В римський період визрів його апостольський проект, адже Рим був найважливішим центром апостольських діянь та містом, звідки поширилося світлом християнство. Саме в Римі була написана велика частина поеми «Мертві душі», тут він переробив фінал «Ревізора». Цьому місту, яке він вважав «батьківщиною своєї душі», присвячена його незавершена повість «Рим» – єдиний твір Гоголя, дія якого розгортається за кордоном.

Гоголь цінував гармонію. Тут він знаходить втілення свого ідеалу. «Закохуєшся в Рим дуже повільно, потроху – і вже на все життя», – так він пояснював свою прихильність до цього міста.

Письменник вільно володів італійською мовою і навіть написав розмовник для мандрівників. Для своїх друзів, що приїздили сюди, митець був найкращим гідом. «Він хвалився перед нами Римом так, як ніби це його відкриття», – згадувала Олександра Смирнова-Россет.

У нього було й багато знайомих в італійських літературно-мистецьких колах. Особливо високо цінував він сатиричні вірші Джузеппе Джоакіно Беллі, з яким познайомився в римському салоні Зінаїди Волконської. Там 1838 року літератор потоваришував з

художником Олександром Івановим, який пізніше у своїй знаменитій картині «Явлення Христа народу» зобразив Гоголя постаттю, «найближчою до Христа»...

Про це я дізналася, коли готувала дисертацію «Проблеми порівняльного

плеяду великих поетів у Римському «Саду Поетів» на Віллі Боргезе. Це колишня резиденція кардиналів, а зараз – публічний парк й улюблене місце відпочинку римлян. Гоголь задумливо поглядає з високого постаменту, тримаючи в руках власну усмінену маску. Скульптура зроблена з бронзи, її висота – 2 метри 90 см, а вага – понад 3 тонни.

А тепер уявіть собі емоційний стан людини, яка багато знаючи про Гоголя, знаходила його римські сліди. На Віа Сістіна (Via Sistina), де колись митець писав свої «Мертві душі» та багато інших творів, відкрили Музей і культурний центр Гоголя. Він розташований у трикімнатній квартирі. Тут проводять поетичні, музичні та літературні вечори, художні виставки.

У Римі є ще багато інших адрес, за якими може пройти справжній шанувальник гоголівського таланту й відчутти там невичерпний дух Гоголя. Адже «Рим – це не лише місто перебування, приємного проведення часу, але й місце глибоких творчих і особистих переживань Гоголя, дозрівання його сокровенної таємниці, не розгаданої й понині», – стверджує доктор філологічних наук,

професор Павло Михед.

Отож, сміливо шукайте сліди Миколи Гоголя у світі й наповнюйте своє життя цікавим творчим змістом.

Ірина СТРЕБКОВА

На фото: автор тексту біля пам'ятника Миколі Гоголю в Римі

аналізу стилю Тодося Осьмачки і Миколи Гоголя: типологічний і індивідуальний вимір» під керівництвом відомого гоголезнавця в Україні, Росії та Італії професора Павла Михеда.

2002 року в Римі встановили пам'ятник Миколі Гоголю. Скульптура роботи Зураба Церетелі поповнила

Засновник – Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Реєстраційне свідоцтво
№ 352-24ПР, серія ЧГ,
від 6 березня 2007 року
Р/р 31253365108946 НДУ ім. М.Гоголя
код 02125668 ДКСУ м. Київ
МФО 820172

(благодійний внесок на розвиток Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою)

Склад редакції:

Онищенко Н.П., редактор,
Бойко О.Д., докт. політ. наук, проф.,
Мельничук О.В., докт. фіз.-мат. наук, проф.,
Астаф'єв О.Г., докт. філол. наук, проф.,
Михед П.В., докт. філол. наук, проф.,
Самойленко Г.В., докт. філол. наук, проф.,
Стребкова І.О., канд. філол. наук.
Макет та верстка — Іваницька О.І.

Адреса редакції:

Центр гуманітарної співпраці
з українською діаспорою, кімната 210
вул. Графська, 2,
м. Ніжин, 16602, Україна
Тел./факс: (04631) 7-19-59
E-mail: ukr_diaspora@ukr.net,
diaspora@ndu.edu.ua

<http://www.ndu.edu.ua/index.php/ua/tsentr-gumanitarnoji-spiwpratsi-z-ukrajinskoyu-diasporoyu/vidannya-ukrajinskij-dim>